

Ο Γιατρός

ΑΓ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
Εκπαιδευτικός

Αυτοβιογραφικά στοιχεία και μαρτυρίες για τον ανθρωπιστή-ιδεολόγο, γιατρό και βουλευτή Ιωαννίνων Ν. Σκοπούλη (1907- 1990). Λόγος λιτός, ζωή λιτή, γεμάτη στερήσεις, θυσίες και κοινωνική προσφορά. Η στάση και η συμπεριφορά του έδινε ουσιαστικό νόημα στην ιδεολογία του (εκδόσεις Δωδώνη).

«Το βασικότερο εφόδιο που είχα ήταν η αγάπη για το συνάνθρωπο»

«Ανοίγαν οι μεγάλες πόρτες της ζωής και έκλειναν οι μικρές, της μικροψυχίας»

...Γεννήθηκα σε ένα χωριό κοντά στα Γιάννενα, μετά τη διασταύρωση που πάει στη Δωδώνη. Πεδινή λέγεται τώρα. Πρώτα λέγονταν Ραψίστα. Σλάβικο όνομα.

...Στο πρώτο ταξίδι για την Αθήνα. Φτάσαμε το βράδυ στην Πρέβεζα. Τα καράβια δεν προσέγγιζαν στην παραλία και η επιβίβαση γίνονταν με βάρκες. Τρίτη θέση, γελάδια γουρουνία όλοι μαζί. Δυο μέρες περίπου κρατούσε το ταξίδι και φθάνουμε στον Πειραιά. Ιδέα δεν είχα από τρένα ηλεκτρικά...μπήκαν και κάθισαν στο τρένο, κοντά κι εγώ νομίζοντας πως θα 'ναι κανένα καφενείο. Μετά αμέσως ένα σφύριγμα και ξεκίνησε. Φθάσαμε στην Ομόνοια. Μείναμε σ' ένα δωμάτιο ξενοδοχείου με το Βασίλη Ρακόπουλο και το Γιώργο Νιάρo, συμμαθητές από το Γυμνάσιο. Ο Γιώργος θα έδινε για Μαθηματικά, ο Βασίλη στην Ιατρική, κι εγώ στην Γεωπονική...Όταν έδινε ο Βασίλης στην Ιατρική, μου λέει «δε δίνεις και συ Νί-

κο και στην Ιατρική; πάμε μαζί!». Έτσι αποφάσισα και έδωσα και στην Ιατρική. Στη Γεωπονική δεν πέτυχα, στην Ιατρική πέτυχα. Και έτσι έγινα γιατρός χωρίς να το περιμένω.

...Έγραψα ένα γράμμα και ενημέρωσα το σπίτι και μου έστειλαν λεφτά για να γραφτώ στην Ιατρική, «Γράψου και θα δούμε τι θα κάνουμε». Πιάσαμε ένα δωμάτιο με το Γιώργο το Νιάρo κοντά στο Σταθμό. Μια κουζίνα ήταν με τζαμωτό, στο τέρμα της οδού Μαιζώνος. Εκτός από την εγγραφή, τα δίδακτρα και τα βιβλία, χρειαζόμουν και μια μπλούζα ιατρική, ένα μαχαίρι, μια λαβίδα κ.λπ. Έγραψα στο χωριό. Όσο για τη μπλούζα, επειδή η αδελφή μου η Θοδώρα είχε πάει μερικούς μήνες σε μια μοδίστρα, κάτι ήξερε από ραφτική. Είχε περισσέψει ένα κομμάτι πανί από τα πανιά που σκέπαζαν τις λιάστρες στα καπνά, μου έκανε μια μπλούζα, λίγο κοντούτσικη γιατί δεν έφτανε το πανί, και μου την έστειλε. Είχα και ένα

σουγιά με τρία λεπίδια, αγόρασα και μια λαβίδα και έτσι μπήκα πάνοπλος στο ανατομείο. Όταν πέρασε ο επιμελητής να δει τι γίνεται με το πτώμα, είδε το σουγιά, «τί είναι αυτό;», «μαχαίρι», κοίταξε το παρασκεύασμα, «στο χαρίζω, επειδή έκανες καλό παρασκεύασμα, αλλά φρόντισε να πάρεις ένα μαχαίρι».

...Όταν ήμασταν στο ξενοδοχείο στην οδό Αθηνάς, στο μπαλκόνι, περνούσε μια κηδεία και σε λίγο ακούστηκε ένας ύμνος: "πέσατε θύματα αδέρφια εσείς..." Ρωτήσαμε τον καμαρότο τον μπάρμπα Γιάννη τι συμβαίνει. Σκοτώσανε έναν εργάτη σε μια διαδήλωση που έκαναν οι εργάτες για το θωρο και ν' αυξηθούν τα μεροκάματα. Το γεγονός αυτό μου έφερε μια ψυχική αναστάτωση και πολλά ερωτηματικά: τι έγκλημα έκανε ο εργάτης αυτός και τον σκότωσαν;

Στο Πανεπιστήμιο τότε γίνονταν διαμάχες μεταξύ των φοιτητών, σε δημοτικιστές και καθαρευουσιάνους...

Η πρώτη απεργία των φοιτητών έγινε μετά από μερικούς μήνες, ζητούσαν φθηνά και όχι υποχρεωτικά τα βιβλία, όχι ακριβές εγγραφές, φοιτη-

τικά συσσίτια κ.λπ. Στη διάρκεια της απεργίας έγιναν και συγκρούσεις ανάμεσα στους φοιτητές και τους αστυνομικούς. Θυμάμαι κλειστήκαμε στο προαύλιο του Χημείου και αρχίσαμε να πετάμε πέτρες στους αστυνομικούς, όχι εγώ φυσικά, γιατί από χαρακτήρα μου ήταν αδιανόητο να πετάξω πέτρα να χτυπήσω άνθρωπο και μάλιστα όργανο της τάξης, αλλά για να μη θεωρηθώ ότι δεν συμμετέχω στην απεργία κουβαλούσα πέτρες και τούβλα για τους μαχητές της πρώτης γραμμής!

Από τους καθηγητές στο Πανεπιστήμιο θα αναφέρω τον παθολόγο Βλαδίμηρο Μπένση, γόνου ρώσικης οικογένειας, της γαλλικής σχολής, δημοκράτη, προοδευτικό. Ο Λιβιεράτος, της γερμανικής σχολής. Χειρουργοί, Γερουλάνος Μαρίνος, διάσημος χειρουργός· Αλιβιζάτος Νικόλαος επίσης χειρουργός και ο Μέρμηγκας Κωνστα-

ντίνος, ιατροφιλόσοφος. Άνοιγε ένα τετράδιο με τα ονόματα των φοιτητών και έλεγε «μήπως κατά λάθος είναι παρών ο συνάδελφος τάδε;». Κατέβαζε 5-6 μπροστά στο αμφιθέατρο και έκανε παραπειστικές ερωτήσεις. Κάποτε ρώτησε «ποιος ξέρει ποιο είναι το μικρόβιο του καρκίνου;» Ο πρώτος, ο δεύτερος είπαν «δεν ξέρω» ο τρίτος όμως είπε «Εγώ το ήξερα κύριε καθηγητά, αλλά το ξέχασα». Και τότε είπε εκείνο το περίφημο «Ω τάλας ανθρωπότης! ένας το εγνώριζεν και αυτός το ξέχασε». Όταν μπήκαν στην Αθήνα οι Γερμανοί, σα σπουδαγμένο στη χώρα τους, τον διόρισαν γκαουλάιτερ. Όταν άρχισαν τα σαμποτάζ κατά των Γερμανών και σκοτώθηκε ένας στρατηγός Γερμανός, οι Γερμανοί του ζήτησαν ένα κατάλογο από 20 πρόκριτους Έλληνες. Τότε τους έδωσε ένα χαρτί που έγραφε μόνο το όνομα του, Κωνσταντίνος

Μέρμηγκας...

...Άλλος διαπρεπής καθηγητής την εποχή εκείνη ήταν ο Ιωακείμογλου της Φαρμακολογίας, καθηγητής στο πανεπιστήμιο του Βερολίνου μετακληθείς στην Αθήνα. Για πρώτη φορά καθιερώθηκε η αναγραφή των συνταγών στη Λατινική.....

Γιατρός στο χωριό: Οπλισμένος με μια καλή θα μπορούσα να πω θεωρητική κατάρτιση για τα δεδομένα της εποχής...(έφυγα γιατρός για την επαρχία). Το βασικότερο όμως εφόδιο που είχα ήταν η αγάπη για το συνάνθρωπο, ιδιαίτερα για τον πάσχοντα και τον αδικημένο. Αυτό είναι η προίκα που φέρνει ο άνθρωπος μαζί του την ώρα που γεννιέται. Είναι το χρωμόσωμα από τους γονείς του. Χωρίς να αρνηθούμε ότι το περιβάλλον παίζει το ρόλο του στη δημιουργία του χαρακτήρα... ■